

دارای رتبه علمی - پژوهشی از کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور

جداسازی، شناسایی ملکولی و تعیین اثر ضد قارچی باسیلوس های جدا شده از خاک ریزوسفریک منطقه گرگان علیه تریکوفیتون متناگروفایتس

حمیدرضا پردلی

دانشیار قارج شناسی، دانشکده علوم پایه دانشگاه
آزاد اسلامی واحد گرگان، گرگان، ایران

سید جمال هاشمی هزاوه

دانشیار قارج شناسی، دانشکده علوم دامپزشکی،
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
تهران، تهران، ایران

محمود جمشیدیان

استاد میکروبیولوژی، دانشکده علوم دامپزشکی،
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
تهران، تهران، ایران

منصور بیات

دانشیار قارج شناسی، دانشکده علوم دامپزشکی،
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
تهران، تهران، ایران

نویسنده مسئول: حمیدرضا پردلی

پست الکترونیک: h_pordeli@yahoo.com

تلفن: 09113752434

آدرس: گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم پایه
دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان

دریافت: 91/5/14

ویرایش پایانی: 91/12/14

پذیرش: 91/12/1

چکیده

زمینه و هدف: باکتری های خاک به ویژه جنس باسیلوس توانایی تولید دامنه وسیعی از مواد فعال زیستی با خاصیت ضد میکروبی و ضدقارچی را دارند و به نظر می رسد که گزینه مناسبی در کنترل زیستی قارچ های بیمارزا باشد.

روش بررسی: در این پژوهش نمونه خاک به منظور جداسازی باسیلوس های خاک و تعیین اثر ضدقارچی آنها علیه تریکوفیتون متناگروفایتس از مناطق مختلف شهر گرگان گرفته شد. جدایه هایی که بیشترین خاصیت ضدقارچی را نشان دادند با تکنیک PCR شناسایی و نهایتا به منظور تعیین توالی آنالیز *16s rRNA* نیز برای آنها انجام شد.

یافته ها: در کل از 54 جدایه باسیلوس خاکری 14 جدایه دارای خاصیت ضد قارچی بودند، جدایه ای S4 و S12 که بر اساس آزمایش های بیوشیمیایی به ترتیب به عنوان *B.cereus* و *B.thuringiensis* شناسایی گردیدند دارای بیشترین اثر ضد درماتوفیتی بودند. این جدایه های بومی بر اساس آنالیز *16s rRNA* به ترتیب با *Bacillus thuringiensis strain ucsc27* و *Bacillus cereus strain KU4* همولوژی 97 درصد را نشان دادند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به نظر می رسد باسیلوس های خاکری بومی منطقه از توانایی کنترل زیستی مناسبی جهت مقابله با عوامل درماتوفیتی نظیر تریکوفیتون متناگروفایتس برخوردارند.

واژه های کلیدی: اثرات ضدقارچی، باسیلوس، خاک ریزوسفریک، تریکوفیتون متناگروفایتس

آدرس مقاله:

پردلی ح ر، هاشمی هزاوه ج، جمشیدیان م، بیات م "جداسازی، شناسایی ملکولی و تعیین اثر ضد قارچی باسیلوس های جدا شده از خاک ریزوسفریک منطقه گرگان علیه تریکوفیتون متناگروفایتس" مجله علوم آزمایشگاهی، تابستان 1392، دوره هفتم (شماره 2): 21-26

مقدمه

قارچ ها درماتوفیتوزیس، تینه آ (Tinea) یا رینگ ورم (Ring worm) نامیده می شود و اغلب محدود به لایه های غیر زنده و شاخی پوست و زواید آن می شود، گاهی پوست و بافت های زیرجلدی ممکن است درگیر شده و بیماری هایی نظیر گرانولوم ماجوچی (Majocchi) و مایستوما کاذب (Pseudomycetoma) بروز کند. باوجودیکه نفوذ بافتی درماتوفیت ها معمولاً سطحی است ولی جذب محصولات قارچی منجر به حساسیت میزبان شده و به فرم ازدیاد حساسیت تاخیری و سایر پاسخ های آلرژیک می گردد (5و6). این پژوهش منظور جداسازی باسیلوس های خاک و تعیین اثر ضد قارچی آنها علیه تریکوفیتون متاگروفایتس انجام گرفته است.

روش بررسی

مقدار 100 تا 200 گرم خاک ریزوسفریک (از ریشه و اطراف ریشه گیاه) و خاک غیر ریزوسفریک از 4 منطقه شهر گرگان و از عمق 7/5-10 سانتیمتری سطح زمین گرفته شده با افزودن 5 گرم از نمونه مذکور به 50 میلی لیتر سرم فیزیولوژی سوسپانسیون از نمونه تهیه و 10 رقت متوالی از آن آماده گردید. از تمام رقت ها روی محیط کشت نوترینت آگار کشت داده شد کلنی های مشکوک به باسیلوس انتخاب و با کمک آزمایش های بیوشیمیایی استاندارد شناسایی شدند (7و1). گونه قارچی مورد استفاده در این بررسی درماتوفیت تریکوفیتون متاگروفایتس بود که از نمونه کلینیکی جداسازی و شناسایی شده و هم به صورت سویه استاندارد از مرکز پژوهش های علمی و صنعتی ایران (کلکسیون قارچ ها و میکروب های ایران PTCC5054) تهیه گردید. جهت جداسازی قارچ ها از نمونه بیمار از محیط کشت SCC و Potato dextrose agar استفاده گردید و کلنی های حاصل با کمک خصوصیات ماکروسکوپی کلنی و نمای میکروسکوپی شناسایی شد. محیط کشت PDA به منظور بررسی اثر ضد قارچی استفاده گردید. برای این منظور از کلنی قارچی رشد کرده در کشت SCC سوسپانسیون در سرم فیزیولوژی (0.85-NaCl%)

خاک مخلوط پیچیده ای از مواد معدنی جامد، آب، هوا و جانداران و فرآورده های آنها می باشد. لایه فوقانی خاک از لحاظ حضور جانداران دارای اهمیت می باشد. بافت فیزیکی، ترکیب شیمیایی، منشا، عمق و حاصل خیزی این لایه فوق العاده متفاوت است. خاک یکی از مخازن عمده میکروب ها محسوب می شود. خاک به طور طبیعی زیستگاه گروه وسیعی از باکتری ها است که منشاء محصولات فعال زیستی با فعالیت های فارماکولوژیک متنوع هستند، این ترکیبات به طور وسیع به عنوان مواد دارویی و شیمیایی در پزشکی، دامپزشکی و کشاورزی استفاده می شوند (1). باکتری های خاک به ویژه جنس باسیلوس طیف گسترده ای از مواد ضد میکروبی و فعال را تولید می کند که برخی از آنها خاصیت ضدقارچی دارند، به طور کلی این جنس توانایی تولید 167 ترکیب بیولوژیک فعال و موثر علیه میکروارگانیسم ها را دارد (2). امروزه آنتی بیوتیک های ضد قارچ سهم کوچکی را در بین داروهای موجود در بازار به خود اختصاص می دهند و تولید دارو در این قسمت به دلیل اینکه سلول های پستانداران و قارچ هر دو یوکاریوت هستند و عوامل موثر بر سنتز پروتئین، RNA و DNA می تواند منجر به آسیب در میزبان نیز شود به آهستگی پیشرفت کرده است (1). در حال حاضر به دلیل افزایش میزان عفونت های فرصت طلب قارچی در میزبانانی با ایمنی ضعیف نظیر مبتلایان به ایدز نیاز به ترکیبات ضد قارچی جدید، سالم و موثر چالش مهمی در صنایع دارویی محسوب می گردد (3). خانواده کراتین دوست آرترودرما تا سه (Arthrodermataceae) در زیرشاخه آسکومایکوتینا، از قارچ های پاتوژن انسانی، حیوانی و یک سری شکل های غیر بیماریزا تشکیل شده است که از خاک و مواد اولیه کراتین دار نظیر لانه پرندگان و پوست حیوانات جدا شده اند. انواع بیماریزای این خانواده تحت عنوان درماتوفیت شناخته می شوند و شامل یک گروه بزرگ و مرتبط از قارچ های کراتین دوست (Keratinophilic) است که در پوست، مو و ناخن ها عفونت ایجاد می کنند (4). عفونت ناشی از این

نرم افزار Chromas نسخه 2/33 و برنامه Blast در سایت NCBI (www.ncbi.nlm.nih.gov) بررسی گردید.

یافته ها

پس از کشت سوسپانسیون خاک و انکوباسیون کلنی های مشکوک رنگ آمیزی و آزمایش کاتالاز، آزمایش های بیوشیمیایی هیدرولیز نشاسته، کازئین، سیترات، حرکت، تجزیه لسیتین انجام شد (9). سپس خاصیت ضد قارچی جدایه ها علیه درماتوفیت تریکوفیتون متناگروفایتس بررسی گردید، از 54 جدایه باکتریایی خاکزی 14 جدایه دارای خاصیت ضد قارچی بودند. با توجه به نتایج بدست آمده جدایه های S14, S9, S7, S4, S2, S1 *B. cereus*، جدایه های S13, S8, S6, S5, S3 به عنوان *B. subtilis* و جدایه های S12, S11, S10 نیز به عنوان *B. thuringiensis* شناسایی شدند. براساس نتایج جدایه های S14, S12, S8, S4 دارای بیشترین اثر ضد قارچی علیه *T. mentagrophytes* بودند (جدول 2). توجهی را نشان دادند. در میان جدایه های واجد خاصیت ضد درماتوفیتی جدایه های S12, S4 بیشترین فعالیت را از خود نشان دادند. این جدایه ها بر اساس آزمایش های بیوشیمیایی به ترتیب به عنوان *B. cereus* و *B. thuringiensis* شناسایی گردیدند. نتایج PCR و آنالیز ملکولی 16s rRNA نمونه S4 تشابه 97 درصد این جدایه را با باسیلوس سرئوس KU4 نشان داد.

تهیه گردیده و 1 میلی لیتر از سوسپانسیون قارچی به یک پلیت سترون 15 سانتی متری منتقل گردید. سپس 50 میلی لیتر محیط کشت PDA ذوب شده که به دمای 50 درجه سانتیگراد رسیده است به پلیت اضافه و کاملاً با سوسپانسیون قارچی مخلوط گردیده و در دمای اتاق قرار داده شد تا منعقد شود. جدایه باسیلوس به پلیت منتقل و سپس 3-5 روز در دمای 26 درجه سانتیگراد انکوبه گردید و سپس هاله های عدم رشد اندازه گیری و درصد مهار رشد محاسبه گردید (8-11). بررسی اثر ضد قارچی جدایه ها در سه تکرار انجام و در نهایت میانگین هاله عدم رشد محاسبه و مقایسه گردید. آنالیز داده ها با نرم افزار MSTATC و میانگین با استفاده از آزمون چند دامنه دانکن مقایسه گردید. پس از انتخاب جدایه های باکتریایی دارای بیشترین فعالیت ضد قارچی، برای شناسایی دقیق تر از روش PCR استفاده گردید. استخراج DNA با استفاده از کیت استخراج (Cat.No.DN8115C، شرکت سیناژن) و با استفاده از روش کار آن صورت گرفت. 45 میکرولیتر از محصول PCR به منظور تعیین توالی و آنالیز 16s rRNA به شرکت ماکروژن (Macrogen) کره جنوبی ارسال گردید. تعیین توالی با استفاده از پرایمرهای عمومی، پرایمر رفت AGAGTTTGATCCTGGCTCAG و پرایمر برگشت GACGGGCGGTGTGTACAA انجام شد. توالی ها با

جدول 1. آزمایش های بیوشیمیایی جدایه های خاکزی دارای فعالیت ضد قارچی

جدایه	کاتالاز	حرکت	نشاسته	ژلاتین	لسیتین	نیترات	سیترات	VP	گلوکز	کازئین	پارا بازال پادی
S1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
S2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
S3	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-
S4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
S5	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-
S6	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-
S7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
S8	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-
S9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
S10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
S11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
S12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
S13	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-
S14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-

بحث

هستند و هاله عدم رشد قابل ملاحظه ای را نشان دادند. باسیلوس ها از مهمترین باکتری های خاکزی هستند که از طریق تهاجم به میسلیوم قارچ ها و هم به دلیل تولید متابولیت هایی با فعالیت

نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که باسیلوس های خاکزی منطقه به ویژه *B. cereus* و *B. thuringiensis* دارای اثرات ضد قارچی مناسبی علیه درماتوفیت تریکوفیتون متناگروفایتس

خاکری علیه برخی قارچ های بیماریزا، از 6 نمونه خاک که از 3 نقطه مختلف تهیه شده بود 100 جدایه باکتریایی به دست آوردند. در این تحقیق پس از شناسایی جدایه ها اثر ضد قارچی آنان را علیه سه گونه آسپرژیلوس نایجر، ترئوس و فلاووس با روش انتشار در آگار بررسی کردند. نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که از 100 جدایه به دست آمده فقط 20 گونه باکتریایی خاصیت آنتاگونیستی و ضد قارچی داشتند که 17 جدایه متعلق به جنس باسیلوس بود (7).

Morsy و همکاران در مصر در بررسی اثر کنترل زیستی باسیلوس سرئوس در مبارزه با قارچ فوزاریوم بررسی کردند و مشخص نمودند که تلقیح باسیلوس به مزارع کشت گوجه فرنگی در کنترل بیماری فوزاریومی گیاه موثر است و فعالیت کنترل زیستی باسیلوس را با شمارش میکروبی خاک مرتبط دانستند (12). در برخی مطالعات نیز فعالیت ضد قارچی باسیلوس به ویژه باسیلوس سرئوس را به تولید آنزیم کیتیناز مرتبط دانستند (13-15). با توجه به این که باسیلوس به عنوان میکروب مقیم میکروبی خاک و رسوب های رودخانه ها است و توانایی بالایی در تولید متابولیت های فعال ضد میکروبی و ضد قارچی دارد به نظر می رسد بتوان از فرآورده های این میکروب ها در کنترل و حذف میکروب ها و قارچ های بیماریزا استفاده کرد (16 و 17). سایر گونه های باسیلوس نظیر باسیلوس سوبتیلیس و تورینژنسیس نیز مولد ترکیبات ضدقارچی محسوب می شوند و در برخی تحقیقات اثر ضد قارچی بر علیه قارچ ها از آنها اشاره گردیده است (18). در تحقیق حاضر باسیلوس تورینژنسیس که اغلب به عنوان حشره کش بیولوژیک از آن نام برده می شود نیز به عنوان یک عامل کنترل زیستی مهم معرفی گردیده است که در بررسی های گذشته کمتر به چشم می خورد.

ضدقارچی نظیر ایتورین، می تواند در مبارزه بیولوژیک علیه قارچ ها مورد استفاده قرار گیرند، باسیلوس سرئوس از مهمترین گونه های تولید کننده این ماده است (9). این باکتری بازدارندگی وسیعی را در برابر بیش از 30 نوع از باکتری ها و قارچ های گیاهی بیماریزا نشان داده است. این باکتری دو لیپوپتید ضدقارچی مهم به نام های ایتورین A و پلیپاستین ویک بیوسورفکتانت قوی به نام سورفاکتین تولید می کند. این سه ماده از آمینواسیدهایی با زنجیره های جانبی اسیدچرب تشکیل شده اند و بنابراین به سادگی در مقایسه با آفت کش های شیمیایی پایدار تجزیه پذیر هستند (9). در بررسی منابع به مطالعه ای که به طور مستقیم اثرات آنتاگونیستی باسیلوس ها علیه تریکوفیتون متاگروفایتس بررسی کرده باشد یافت نشد، اما برخی گزارش ها باسیلوس ها به عنوان عوامل ضد قارچی مناسب در کنترل زیستی قارچ های بیماریزا به ویژه بیماریزاهای گیاهی تعریف شده اند، که این مسئله به تولید متابولیت های ثانویه با خاصیت ضدقارچی باکتری ارتباط دارد. Sepahi و selsele در تحقیقی به منظور بررسی اثرات ضدقارچی چندین جدایه از باکتری باسیلوس سرئوس علیه برخی از قارچ های بیماریزای گیاهی و تعیین نوع متابولیت های ضدقارچی تولید شده توسط آنها، مشخص کردند که این باکتری و متابولیت های آن می توانند از رشد قارچ های گیاهی جلوگیری کنند و این فعالیت را به پپتیدهای ضدقارچی گروه ایتورین شامل ایتورین A و سورفاکتین نسبت دادند (10). Kumar و همکاران در تحقیقی اثر بیوکنترلی باسیلوس سوبتیلیس خاکری و توانایی تولید ترکیبات ضدقارچی آن را نشان دادند، این باکتری اثر ضدقارچی علیه میکروسپوروم فولوموم و گونه های تریکوفایتون را بروز داد. (11). Gebreel و همکاران در مصر به منظور بررسی خاصیت آنتاگونیستی جدایه های

جدول 2. فعالیت ضدقارچی جدایه های باکتریایی نمونه خاک های مختلف

ایزوله	قطر هاله عدم رشد (میلی متر)													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	22	18	15	22	22	18	17	20	19	21	20	23	23	21
2	23	24	12	26	20	17	22	24	18	18	22	25	18	23
3	20	20	16	22	21	16	18	22	20	19	22	24	21	22
میانگین	21/6	20/6	14/3	23/3	22	17	19	22	19	19/3	21/3	24	20/6	22

نتیجه گیری

که به عنوان قارچ های بیماریزا حیوانی و انسانی محسوب می شوند پرداخته شده است و به نظر می رسد که بایستی در این زمینه مطالعات بیشتری انجام پذیرد.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان بوده و نویسندگان تشکر و قدردانی خود را بدینوسیله اعلام می دارند.

با توجه به نتایج حاصل و مطالعات قبلی نقش باسیلوس های خاکزی در کنترل زیستی قارچ های بیماریزا مشخص شده و می توان از متابولیت های حاصل از این باکتری ها در کنترل و مبارزه علیه آنها استفاده کرد. علی رغم مطالعات قابل توجهی که در کنترل زیستی قارچ های گیاهی بیماریزا صورت گرفته است، کمتر به نقش این باکتری های مفید در مبارزه بیولوژیک علیه درماتوفیت ها

References

1. Crawford DL, Lynch JM, Whipps JM, Ousley MA. *Isolation and characterization of actinomycete antagonists of a fungal root pathogen*. Applied and environmental Microbiology. 1993;59(11): 3899-3905.
2. El-Gendy MM, El-Bondkly AM. *Production and genetic improvement of a novel antimycotic agent, Saadamycin, against dermatophytes and other clinical fungi from endophytic streptomyces sp. Hedaya48*. J Ind Microbiol Biotechnol. 2010; 37(8): 831-41.
3. El-Mehalawy AA, Gebreel HM, Rifaat HM, El-Kholy IM, Humid AA. *Effect of antifungal compounds produced by certain bacteria on physiological activities of human- and plant- pathogenic fungi*. Journal of Applied Sciences Research. 2008; 4(4): 425-432.
4. Weitzman I, Summerbell RC. *The Dermatophytes*. ClinMicrobiol Rev. 1995; 8(2): 240-259.
5. Hawranek T. *Cutaneous Mycology in Fungal allergy and pathogenicity*. Karger. 2002.
6. Howard D H, Weitzman I, Padhye A A. *Onygenales: Arthrodermataceae in Pathogenic fungi in humans and animals/ 2nd ed*. Marcel Dekker, inc2002.
7. Gebreel HM, El-Mehalawy AA, El-Kholy IM, Rifaat HM, Humid AA. *Antimicrobial activities of certain bacteria isolated from egyptian soil against pathogenic fungi*. Research Journal of Agriculture and Biological Sciences. 2008; 4(4): 331-339.
8. Kumari KK, Ponmurugan P, Kannan N. *Isolation and characterization of Streptomyces sp. from soil samples for secondary metabolite production*. Biotechnology. 2006; 5(4): 478-480.
9. Sneath, PHA, Mair NS, Sharpe ME, Holt JG. *Bergey's manual of determinative bacteriology*. Williams & wilkins. 1993; 667-675.
10. AkhavanSepahi A, SelseleZakeri S. *Evaluation antifungal activity of Bacillus Cereus against phytopathogenic fungi: VerticilliumDahliae and Phytophthora. Infestans*. JSIAU. 2010; 20(87/1): 41-52.[Persian].
11. Kumar A, Pragati S, Shrivastava JN. *Production of peptide antifungal antibiotic and biocotrol activity of Bacillus subtilis*. Ind J of Exprim Biol. 2009; 47(1): 57-62.
12. Morsy EM, Abdel-Kawi KA, Khalil MNA. *Efficiency of Trichoderma viride and Bacillus subtilis as Biocontrol Agents gainst Fusarium solani on Tomato Plants*. Egypt J Phytopathol. 2008; 37(1): 47-57.
13. Huang CJ, Wang TK., Chung SC, Chen CY. *Identification of an antifungal chitinase from a potential biocontrol agent, Bacillus cereus 28-9*. J Biochem Mol Biol. 2005; 38(1): 82-88.
14. Kamil Z, Rizk M, Saleh M, Moustafa s. *Isolation and identification of rhizosphere soil chitinolytic bacteria and their potential in antifungal biocontrol*. Global Journal of Molecular Sciences. 2007; 2(2): 57-66.
15. Gohel V, Singh A, Vimal M, Ashwini P, Chhatpar HS. *Bioprospecting and antifungal potential of chitinolytic microorganisms*. African Journal of Biotechnology. 2006; 5 (2): 54-72.
16. Mohapatra BR, Bapuji M, Sree A. *Antifungal Efficacy of Bacteria Isolated from Marine Sedentary Organisms*. Folia Microbiol. 2002; 47(1): 51-55.
17. Zara ML, Belc N, Bahrim G, Vasile A. *The study of antifungal action expressed by som bacterial selected strains*. The Annals of the University Dunarea de Jos of Galati Fascicle VI- Food Technology. 2003; 80-84.
18. Sarhan MM, Ezzat SM, Tohamy AA, El-Essawy AA, Mohamed FA. *Biocontrol of Fusarium tomato wilt diseases by Bacillus subtilis*. Egypt J Microbiol. 2001; 36: 376-386.

Isolation, Molecular Identification and Evaluation of Antifungal Effects of the Bacilli Isolated from Rhizospheric Soil of Gorgan Region against *Tricophyton Mentagrophytes*

Pordeli, HR. (PhD)

Assistant Professor of Mycology,
Department of Microbiology, Faculty of
Basic Sciences, Islamic Azad University,
Gorgan Branch

Hashemi Hazaveh, SJ. (PhD)

Associated Professor of Mycology,
Department of Mycology, Faculty of
Veterinary Sciences, Islamic Azad
University, Science and Research Branch,
Tehran, Iran

Jamshidian, M. (PhD)

Professor of Microbiology, Department of
Microbiology, Faculty of Veterinary
Sciences, Islamic Azad University, Science
and Research Branch, Tehran, Iran

Bayat, M. (PhD)

Associated Professor of Mycology,
Department of Mycology, Faculty of
Veterinary Sciences, Islamic Azad
University, Science and Research Branch,
Tehran, Iran

Corresponding author: Pordeli,HR

Email: hr.pordeli@gorganiau.ac.ir

Received: 4/ Aug/ 2012

Revised: 3/ March/ 2013

Accepted: 7/ Mar/ 2013

Abstract

Background and Objective: Soil bacteria, particularly *Bacillus* genus have the potential of producing a range of bioactive substances with antimicrobial and antifungal properties. They have the ability to produce hundreds of active and effective biologic compound against microorganisms. Therefore, it seems to be a proper candidate in the biocontrol of fungal pathogenesis.

Material and Methods: In this study, soil samples were collected from different parts of Gorgan in order to isolate *Bacillus* and to determine their antifungal activity against *T.mentagrophytes*. The Isolates that had the highest antifungal effects were analyzed by PCR and 16s rRNA sequencing.

Results: Of 54 strains, 14 have antifungal activity. The Isolates, S4 and S12, identified as *B.cereus* and *B.thuringiensis* respectively show the highest antidermatofit effect. These isolates based on 16s rRNA sequence analysis show 97% homology with *Bacillus cereus*strain KU4 and *Bacillus thuringiensis*strain ucsc27.

Conclusion: According to the results, it seems that the soil Bacilli have biocontrol potential against dermatophytic agents such as *T.mentagrophytes*.

Keywords: Antifungal effects; *Bacillus*; Rhizospheric soil; *T.mentagrophytes*